

MONA Referensgruppsmöte 2023-12-05

Närvarande:

Martin Brandhagen, Vetenskapsrådet
Susanne Dahllöf, MONA-supporten, SCB, ordförande
Olof Elfwering, MONA-supporten, SCB
Lisa Freed, MONA-supporten, SCB
Jonas Holm, MONA-supporten, SCB
Oscar Erixson, Uppsala universitet
Lucas Fischer, GU
Martin Hällsten, Stockholms universitet
Jenny Lindberg, enhetschef Uppdrag och extern service SCB
Bo Nielsen, Göteborgs universitet
Helena Nilsson, Jönköpings universitet
Johan Westerman, Stockholms universitet
Torun Österberg, Göteborgs universitet

Frånvarande:

Susanna Bylin, Vetenskapsrådet
Helen Eriksson, Stockholms universitet
Roujman Shahbazian, Stockholms universitet
Kirk Scott, Lunds universitet

1. Inledning

Susanne hälsade alla välkomna. Mötet inleddes med en presentationsrunda.

2. På gång på SCB

Jenny Lindberg, enhetschef, SCB, presenterade följande bilder:

Aktuellt SCB

- Förslag att Digg och SCB ska vara "behörigt organ" från 1 jan 2024
- Digg ska vara huvudansvariga för uppgiften;
 - att bistå andra myndigheter som ska bevilja eller vägra tillgång till vissa kategorier av skyddade data för vidareutnyttjande.
- T.ex. med olika typer av integritetsfrämjande tekniker som kan användas för att kunna göra skyddade data tillgängliga (anonymisering, generalisering, undertryckande och randomisering) och skyddad behandlingsmiljö (MONA)

- [Genomförande av EU:s dataförvaltningsförordning - Regeringen.se](#)

Aktuellt 2024

Publicuse files

- Uppdrag från Vetenskapsrådet
- Utredning om Publicuse files kan skapas
- Behöver inte skyddas av sekretess
- För utbildning
- Förslag:
 - LISA
 - Skoluppgifter

Vetenskapsrådet har gett SCB i uppdrag att utreda om Public use files kan framställas i första hand för att användas i utbildningssyfte. Susanne kan komma att stämma av förslag med referensgruppen. Utredningen ska vara klar i april.

SCB och budgetpropositionen 2024

- Generellt indrag på förvaltningsanslaget om en procent (6,3 mnkr).
- Konsekvenserna behöver hanteras i pågående verksamhetsplanering.
- Viktigt att realisera effektiviseringar i verksamheten.

Organisationsförändring

- Ny biträdande generaldirektör– Magnus Sjöström, tillträde 11 september.

SCB:s GD Joakim Stymne har tackat ja till förlängt förordnande som generaldirektör på SCB. Han har också fått i uppdrag av regeringen att utreda vinst i skolan. Magnus Sjöström tillsattes som en ny mer operativ biträdande generaldirektör i september.

Övrigt

- Granskning av svensk europeisk statistik utifrån Code of Practice genomfördes i december 2021. Rapporterna finns nu publicerade: [peer-reports-sverige-slutlig-maj-2022.pdf \(scb.se\)](#)
[Improvement actions PR Sweden for final SCB review final June 2023](#)
- Hemställan med förslag på ändringar i statistikförordningen– enligt besked från regeringskansliet ska ändringarna träda i kraft den 1 januari 2024.
- EU:s rådsarbetsgrupp för statistik lyckades under Sveriges ordförandeperiod nå en överenskommelse om ståndpunkt för fortsatta förhandlingar om statistik om befolkning och bostäder, ESOP.

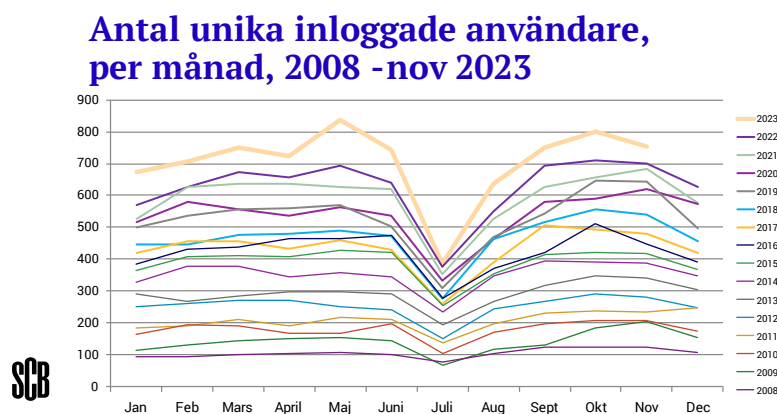
- Nytt kontor i Örebro. Välkommen till Åkulllegatan 14!

ESOP (European Statistics On Population and Housing) är en ramlag för statistik om befolkning, census och migration med målet att befolkningsstatistiken ska omfatta även de som finns i Sverige, men som inte är folkbokförda och de som är folkbokförda, men som inte finns i Sverige.

Officiell statistik från registret BAS Befolkningens arbetsmarknadsstatus publicerades för första gången under hösten

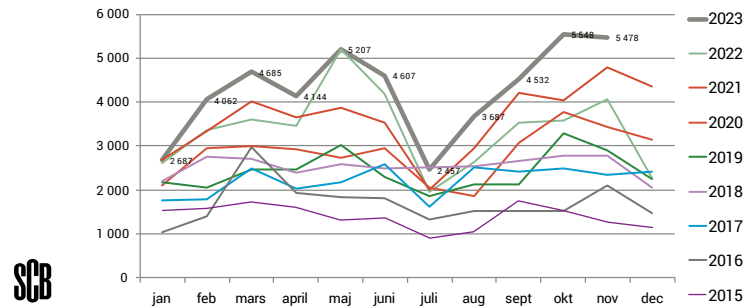
3. Information från SCB om MONA

Susanne Dahllöf och Olof Elfwering, MONA-supporten, presenterade följande bilder:

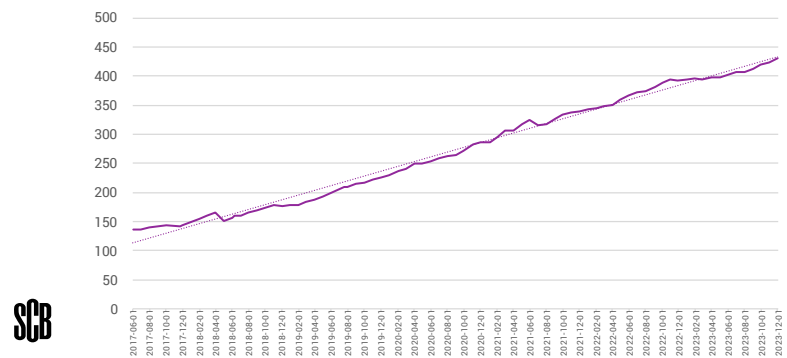
Susanne visade diagram över den ökande användningen av MONA. Nu finns fler än 2 100 användarkonton, Ca 1475 användarkonton har använts under 2023, Antalet unika användare per månad har under året överstigit 800. 475 personer har varit inloggade mer än 50 dagar under 2023.

Antal batchjobb, 2015 - nov 2023

300 av 1475 användare har nyttjat Batch-miljön under 2023

Lagring i TB, juni 2017- nov 2023

Diagrammet över lagring i projektmappar visare en fortsatt ökad lagring. Det är inte bara en fråga om kostnader utan också att mängden data påverkar återställningstiden vid ett haveri. Nytt sedan sist är att vi varje vecka skickar mejl till den användare vars lagring ökat kraftigt.

Aktuellt 2023

My files

- Outboxmappen utgår
- Ersätts av applikationen "Exportfile(s) from MONA"
- Mål att samtliga filuppladdningarska gå via "upload files"
- Fler format tillåts (t.ex. Excelfiler).

MONA-supporten kommer att avveckla gamla systemet med Outbox i början av nästa år. Tidigare uppstod problem med att öppna filer låstes och inte kunde tas ut. Det problemet kan inte uppstå i den nya lösningen.

Det är tyvärr fortfarande inte aktuellt med Excel i MONA då licenslösning saknas.

Aktuellt 2023

R:

- Lansera MONAcran för R den 16 december
- Användare får själva installera de paket de vill ha

I dagsläget skannas alla R- paket vid uppstart, det innebär att det blir långa väntetider för användaren.

MONA-supporten har tagit fram en ny lösning som R-studio-användare har testat under hösten och upplevelsen är att det med den nya lösningen går mycket snabbare.

Aktuellt 2023

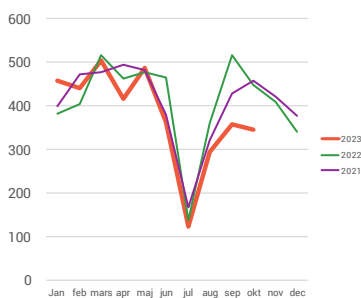
Nytt inloggningssätt i april

- 86% BankID
- 14% Google Authenticator
- Färre samtal.....
- Färre mejl.....

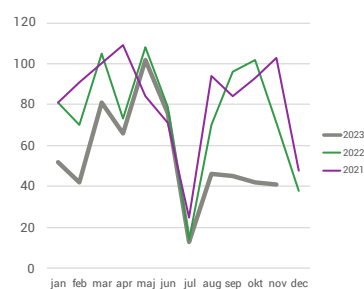
SCB

Aktuellt 2023

Besvarade mejl, 2021- okt 2023

Besvarade samtal, 2021-nov 2023

Det nya inloggningssättet som infördes under våren kan ha lett till mycket färre frågor till MONA-supporten, båda via mejl och per telefon.

Aktuellt 2024

MONA-användarundersökning

- Webbenkät
- Startar i januari
- Snälla, svara på alla frågor

SCB

Aktuellt 2024

Programvaror avvecklas den 1 april 2024

- Equipop
- Geoda
- LyX

MONAMetadatan på scb.se?

RUT?

Tre programvaror, Equipop, Geoda och LyX, som används av väldigt få användare, har SCB beslutat ska avvecklas till våren. Användare av programvarorna kontaktades både före och efter att beslutet fattades.

SCB undersöker om MONAMetadatan som nu finns i MONA ska göras temporärt tillgänglig på scb.se. På sikt ska Vetenskapsrådets RUT ersätta MONAMetadatan utanför MONA.

Aktuellt 2024

- **Införa rollen projektadministratör**
 - En eller flera, per projekt
 - Registrera nya och ta bort befintliga användares behörighet från projekt
 - Ta hand om material från tidigare användares MyDocuments
 - Registrera slutdatum på projekt och användare
 - Följa lagringstillväxten och annan användning
- Utveckla en ny MONAwebb
 - Tillgänglighetskrav
 - SCB:s grafiska profil
 - På sv och eng
 - Mobilanpassad

Projektet att införa rollen Projektadministratör i MONA och göra en ny MONAwebb är äntligen igång. Befintlig MONAwebb kommer att utgå.

Aktuellt 2024

Ny plattform

- Ny utrustning till SCB:s nya datacenter
- Resurser för maskininläring

Förslag att övergå till ny lösning som ersätter terminalserver

- VmWare Horizon eller motsvarande
- Fortfarande en fjärrskrivbordslösning med liknande funktionalitet

Arbetet med att förnya hela SCB:s plattform med ny hårdvara är försenat, men ska vara klart under 2024. Det är ännu oklart när hårdvaran för MONA kommer att bytas ut men, men vi vet att prestandan kommer att utökas, till exempel tillkommer GPU för maskininläring.

Projekt för att ersätta Terminalserverar med en annan lösning pågår. Just nu titta man på kostnader.

Aktuellt 2024?

Nyttja resurser utanför MONA?

- Möte med UppMax 18 december

Efter en fråga som inkommit tidigare från Martin Hällsten kommer MONA-supporten att undersöka möjligheterna för MONA-användare att nyttja resurser utanför MONA när MONAs resurser inte räcker till. Ett första möte hålls med Uppmax i december.

4. Synpunkter från referensgruppen

- Johan Westerman, SU
Funkar bra, stata, kör batchmiljö
- Martin Hällsten, SU
Funkar bra, användare STATA, märker att många kör batch men inga långa köer.
- Oscar Erixson, UU
Funkar bra, ser att fler jobb körs i batch-miljön, men ser inga långa köer, Upplever MONA som lättanvänt jämfört med liknande miljöer på IFAU och SU. En doktorand som använder R med ML upplever att körningar kan ta lång tid, men att det fungerar bra då han kör program med urval först. Bra att det mer ML blir tillgänglig. Särskild nöjd med den nya inloggningen.
- Helena Nilsson, JU
Mycket nöjd, inga anmärkningar. Snabb support. Tycker att det är bra att Public files utreds
- Torun Österberg, GU
Funkar bra, bra med nya filexporten
- Bo Nielsen, GU
Ser fram emot att projektadministratörer införs
- Lucas Fischer, GU
Instämmer med Bo, anser också att det är bra med R förändringen
- Martin Brandhagen, VR
Kul att alla är nöjda och tycker att det är bra med utredning av public use files

5. Övriga frågor

Mötet gillade Susanne förslag att på nästa möte bjuda in någon handläggare som tar emot beställning av mikrodata.

Nästa möte

Nästa möte till våren. Susanne skickar kallelse.

Susanne tackade alla för deras medverkan.